

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	23090 Середня освіта (Історія)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23090
Назва ОП	Середня освіта (Історія)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.03 Історія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Лиман Ігор Ігорович, Барановський Владислав Григорович, Желіба Олександр Володимирович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	09.05.2023 р. – 11.05.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/014/2022-2023/18352-theory-and-method-of-teaching-Ukrainian-and-foreign-language-in-primary-school.pdf
Програма візиту експертної групи	http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/014/2022-2023/18352-Program-of-expert-visits.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Під час акредитації ОП «Середня освіта (Історія)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка ЕГ отримала від ЗВО необхідні для проведення якісної експертизи письмові документи та усні свідчення. ЗВО у особі гаранта та інших учасників акредитації під час електронного листування та участей у зустрічах сприяли роботі ЕГ. Не було здійснено жодних протиправних чи недобросовісних дій з боку ЗВО, які б унеможливили проведення акредитаційної експертизи. Відповіді на запит документів подавалися без затримок, заплановані зустрічі відбулися згідно запланованому розкладу із залученням усіх запрошених стейкхолдерів. На основі самоаналізу ОП, документів, опублікованих на офіційному веб-сайті ЗВО та інших джерел, наданих на запит, онлайн-зустрічей із зацікавленими сторонами, ЕГ підготувала висновки щодо якості реалізації ОП через призму дотримання національного законодавства, положень та інших нормативних документів ЗВО, поточної практики. Виходячи з отриманих фактів, ЕГ вважає, що ОП впроваджується в контексті місії та стратегії, затверджених вищим навчальним закладом. Освітнє середовище та процеси забезпечили досягнення поставлених цілей та формування ПРН, що підтверджено відгуками зацікавлених сторін. Відмітимо, що до програми забезпечення якості ОП долучаються НПП, студенти, працівники структурних підрозділів і служб, зовнішні стейкхолдери (роботодавці, практикуючі спеціалісти та випускники). Матеріально-технічна база ЗВО достатня для впровадження ОП та забезпечує підготовку кваліфікованих спеціалістів. Внутрішні системи забезпечення якості вищої освіти допомагають визначити проблеми реалізації ОП та вирішити їх через різні рівні прийняття рішень. Під час акредитаційної експертизи було виявлено кілька слабких сторін ОП, які, на думку ЕГ, не мають критичної загрози якості освітнього процесу і його результатам, а лише дозволяють виробити рекомендації щодо вдосконалення ОП. Зміни щодо ОП та її складових можна внести протягом червня-серпня 2023 року, а щодо освітніх процесів та середовища - протягом першого семестру 2023-24 навчального року. На підставі отриманих доказів та поваги до автономії ЗВО, ЕГ вважає, що ОП «Середня освіта (Історія)» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка може бути акредитована.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Мета ОП корелюється з метою ЗВО. Цілі та ПРН ОП відповідають спеціальності, предметній спеціальності, галузевому та регіональному контексту, ПРН ОП корелюються із вимогами НРК та з цілями ОП.
2. ЗВО забезпечив можливість стейкхолдерам долучитися до аналізу та перегляду ОП.
3. У структурно-логічній схемі можна виділити кілька стратегічних змістових ліній пов'язаних між собою ОК, які разом ведуть до реалізації заявлених цілей та ПРН.
4. Кожна РП містить таблицю співвідношення змістових тем ОК із ПРН ОП.
5. Загальний зміст ОП відповідає методам і прийомам, інструментам і обладнанню.
6. На атестацію виділяється час, але не виділяються кредити ЄКТС, що сприяє раціональному використанню часу.
7. Наявні чіткі процедури та практика формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів.
8. Практики розміщені після ОК, що їм передують та відповідно до логіки освітнього процесу, активно використовується проектна робота.
9. Положення про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти... містить чітку процедуру зарахування РН, отриманих в неформальній освіті, і визначає правила та процедуру проведення оцінювання, права та обов'язки сторін тощо.
10. Гнучкість методів і форм навчання і викладання, їх пристосованість до пандемії та умов воєнного стану.
11. Форми контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, оприлюднюються заздалегідь, розміщуються у вільному доступі, сприяють встановленню рівня оволодіння здобувачами ПРН як окремих ОК, так і ОП загалом.
12. У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОП. Як інструмент протидії порушенням доброчесності ЗВО використовує програму Unichек.
13. До реалізації ОП в цілому залучений потужний кадровий склад. Наявна відповідність академічної кваліфікації НПП тим ОК, які вони викладають на цій ОП. До аудиторних занять на освітній програмі залучаються професіонали-практики, експерти галузі тощо.
14. Фінансові, матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення ОП сприяють досягненню цілей та ПРН, інфраструктура та інформаційні ресурси є у безоплатному доступі, освітнє середовище є безпечним.
15. Наявна психологічна служба, що створює умови для успішного навчання та допомагає вирішувати моральні й психологічні проблеми студентів.
16. ЗВО проводить детальне анкетування здобувачів ІV курсу.
17. ЗВО здійснює моніторинг ОП, та на основі нього вносить зміни до ОП.
18. Чіткі та зрозумілі правила і процедури щодо врегулювання прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, інформація про ОП та її ОК розміщені у вільному доступі на вебсайті ЗВО.
19. ЗВО ретельно відслідковує процес акредитації та оприлюднює дані про його перебіг на вебсайті.
20. Після ракетного обстрілу ЗВО оперативно та якісно відновив пошкоджену матеріальну базу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Огріхи формулювання інтегральної компетентності ОП. ЕГ рекомендує скорегувати її формулювання. Відсутність реальної особливості (унікальності) ОП. Пропонуємо продумати особливість (унікальність) ОП. Відсутність конкретних пропозицій з боку здобувачів щодо цілей та ПРН ОП. Рекомендуємо активніше залучати стейкхолдерів до даних процесів. НП, СЛС та зміст деяких ОК мають незначний хронологічний, просторовий та міжпредметний дисбаланс. ЕГ рекомендує усунути виявлений дисбаланс. РП мають огріхи у переліку цілей та ПРН. ЕГ рекомендує переглянути відповідність РП матриці цілей та ПРН, реальну можливість їх досягнення, для вибіркового ОК

використовувати позапрограмані цілі та ПРН, у практичній підготовці використати всі цілі та ПРН ОП. ОП характеризується великою кількістю дрібних ОК, дисбалансу обсягу ОК, кількох лекційних ОК. ЕГ рекомендує обговорити зі стейкхолдерами перелік та обсяг ОК, зокрема практик, переглянути співвідношення контактних годин. Практичні заняття є лише у мовних ОК. ЕГ рекомендує вивчити питання розширення практичної складової для ОК, які формують навички роботи з історичними джерелами та професійні навички вчителя. ОП містить перелік вибіркового ОК, що, згідно нормативів, не є частиною ОП. ЕГ рекомендує вилучити з ОП перелік ОК. Зважаючи на відсутність практики застосування на ОП правил визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, рекомендується започаткувати відповідні практики. Не критичним недоліком є невисока активність здобувачів ОП за програмами міжнародної академічної мобільності. Для посилення залученості здобувачів ОП до інтернаціоналізації рекомендується активніше використовувати переваги, які ці здобувачі мають завдяки поглибленому вивченню англійської мови впродовж 4 років. Написання курсових робіт заплановане виключно у вибіркового блоці. Рекомендується передбачати написання курсової роботи (курсів роботи) у обов'язковому блоці. Методичні ОК читають переважно історики, які не мають відповідної педагогічної освіти та досвіду практичної діяльності в ЗСО. Рекомендується ширше залучати до читання даних ОК саме викладачів із таким досвідом. Недостатня обізнаність деяких здобувачів із процедурами дотримання академічної доброчесності. Рекомендуємо посилити інформування про академічну доброчесність учасників освітнього процесу шляхом посилення даної складової у змісті ОК Вступ до спеціальності. У бомбосховищі відсутній зв'язок wi-fi. ЕГ забезпечити доступ до wi-fi у бомбосховищі. Відсутні анкетування інших, крім здобувачів, стейкхолдерів, анкети для здобувачів не містять ряду важливих питань. ЕГ рекомендує реалізувати плани ширшого анкетування стейкхолдерів, удосконалити анкети, зокрема про час на самостійну роботу. Не оприлюднюються результати опитувань стейкхолдерів. ЕГ рекомендує оприлюднювати у відкритому доступі результати опитувань стейкхолдерів. Документи ОП розміщені на різних сторінках сайту ЗВО. ЕГ рекомендує вивчити можливість створення окремої веб-сторінки для повної інформації про ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОП: “Формування професійних компетентностей майбутніх учителів історії базової та профільної середньої школи”. Проте, у відомостях самооцінювання вказана дещо інша мета: “формування професійних компетентностей майбутніх вчителів історії, підготовка висококваліфікованих педагогів з високою фаховою майстерністю, спроможних реалізувати себе у різних сферах педагогічної діяльності”. При наступних редакціях ОП варто оптимізувати зміст мети. Інтегральна компетентність ОП відображає предметну спеціальність, але має певні огріхи формулювання: “...теорії та методики навчання та історичних і характеризується комплексністю”. На думку ЕГ, варто уточнити, про методику навчання яких дисциплін йдеться, про які історичні дисципліни (джерела, пам'ятки) мова у цій незакінченій фразі, та узгодити формулювання речення. Особливість ОП, подана в самооцінюванні, не корелюється з відповідним пунктом ОП. Як особливість в ОП зазначено “Проходження джерелознавчої практики в центральних державних архівних установах м. Києва, педагогічної практика в закладах загальної середньої освіти міста Києва.” На думку ЕГ такі практики є поширеними в ЗВО України та не є особливими, тому ЗВО слід обговорити зі стейкхолдерами можливість окреслення справжньої особливості (унікальності) ОП. Як такими, згідно сучасної ОП, може бути акцент на використанні англійської мови для опанування досвіду навчання історії у англійських країнах світу. Основний фокус освітньої програми та спеціалізації не дозволяє відрізнити її від інших програм. Місія ЗВО, подана в самооцінюванні має дещо іншу редакцію, ніж у концепції освітньої діяльності із статуту ЗВО (<https://knu.ua/pdfs/statut/statut-22-11-28.pdf>): “Основною метою освітньої діяльності Університету є підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринку праці фахівців для освітніх та наукових установ, органів державної влади та управління, установ, організацій, підприємств усіх форм власності за всіма рівнями вищої освіти в усіх галузях освіти (відповідно до міжнародних і вітчизняних класифікацій освіти), утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей”. Таким чином, у концепції ЗВО, теж відсутня унікальність ЗВО. При цьому зміст ОП повністю відповідає місії ЗВО. Мета ЗВО реалізовується через заходи “Стратегічного плану розвитку Університету на період 2018-2025 рр.” (<https://knu.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan-22-12-12.pdf>), що мають відображення у змісті ОП та практиках її реалізації.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До розробки ОП та її складових ЗВО залучає різні категорії стейкхолдерів. Дані практики підтверджуються документами (протоколи засідання кафедри №8 від 24.02.2020; №1 від 31.08.2021; №5 від 8.11.2021; №1 від 31.08.2022) та свідченнями стейкхолдерів під час зустрічей. Проводиться анкетування здобувачів щодо ОП та освітніх практик, обговорення з ними ОП та її складових (протокол засідання кафедри №8 від 24.02.2020). Відбуваються консультації та співпраця з роботодавцями, які, зокрема висловили пропозиції щодо коригувань ПРН (ПРН 7, 9, 10, 12, 15, 19) та ОК (ОК. 26, 27, 28, 42) редакції 2022 р. Розгляд проєктів ОП академічною спільнотою відбувається на засіданні профільної кафедри. ЕГ з'ясувала, що ЗВО не проводить, але планує проводити анкетування щодо ОП випускників, роботодавців, професіоналів-практиків та НПП. Анкети для здобувачів, не містять питання щодо цілей та ПРН. ЕГ рекомендує вдосконалити анкети для здобувачів, внівши питання про цілі та програмні результати ОП, та втілити у життя плани анкетувань інших стейкхолдерів ОП. Проте, при цьому протоколи обговорення ОП за участі здобувачів не містять чітких формулювань, наприклад “врахувати пропозиції здобувачів освіти щодо змісту викладання окремих навчальних дисциплін” (протокол засідання кафедри №8 від 24.02.2020). Результати опитувань здобувачів на кафедрі обговорювалися після затвердження ОП (протокол засідання кафедри №1 від 31.08.2022). Таким чином виявлено прикладів пропозицій здобувачів щодо цілей та ПРН ОП. Оскільки формування пропозицій є правом, а не обов'язком зацікавлених сторін і ЗВО надав можливість це зробити, ЕГ не вважає даний недолік істотним. До складу робочої групи входять лише НПП, при цьому, три з них є фаховими істориками, а один - фахівець з педагогіки вищої школи, який має таку базову освіту “Економічна кібернетика, кваліфікація: математик-економіст.” Рецензії на ОП представників роботодавців, як було зазначено у відомостях самооцінювання, подавалися в усній формі. ЕГ рекомендує долучити до робочої групи фахівця з теорії та методики навчання історії, роботодавця (або професіонала-практика), здобувача. До рецензування ОП теж варто залучати більш ширше коло стейкхолдерів, ніж НПП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та ПРН відповідають спеціальності та галузевому контексту. Це здійснено через врахування професійного стандарту “Вчитель закладу загальної середньої освіти”. Так, було враховано всі п'ять загальних компетентностей (ЗК1-5), професійні компетентності (ФК1-9, 18-19) та програмні результати (ПР2-4, 7-13, 23, 26-27). Проте, врахування професійного стандарту відбулося через рік після його затвердження, що говорить про запізнілу реакцію ЗВО на тенденції розвитку спеціальності. Крім того, у переліку цілей відсутні такі важливі складові сучасний тенденцій розвитку спеціальності, як інформаційно-цифрова та інклюзивна компетентності. У протоколах засідань кафедри ЕГ не виявила аналізу тенденцій розвитком ринку праці. Проте, під час зустрічей із зацікавленими сторонами було з'ясовано, що роботодавці та випускники надавали характеристику сучасним тенденціям професійної діяльності вчителів історії, зокрема у потребі розширення практичної складової та та практичних аспектів при формулюванні цілей та ПРН ОП. Анкетування здобувачів за 7-бальною шкалою Лайкерта оцінює “зміст дисциплін ОП є актуальним до вимог ринку праці” на 0,86, а 14,3% не погоджуються з такою думкою, що на думку ЕГ є тривожним показником. Регіональний контекст в ОП не брався до уваги під час формулювання ПРН 19: “Знати історичні особливості розвитку регіонів України, реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках історії, у позакласній та позашкільній роботі з учнівською молоддю.” В самоаналіз ОП стверджується, що ЗВО враховує досвід українських та міжнародних програм підготовки бакалаврів відповідної предметної спеціальності. При зустрічі було підтверджено вивчення ряду аналогічних програм, що зазначено в самоаналізі, проте зазначено, що практика фіксування елементів запозичень на той час була відсутня. Представники ЗВО та стейкхолдери вважають дану програму конкурентоспроможною порівняно з подібними в країні та за кордоном тим, що вона ґрунтується на кращих традиціях класичної історичної освіти, враховує сучасні тенденції розвитку психолого-педагогічних наук, інформаційних технологій та затребуваності вільного володіння англійською мовою.. На думку ЕГ сформульовано ФК27 некоректно: “Вміти вчитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції”. Поняття “компетенції” слід змінити на “компетентності”.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Державний стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відсутній. ПРН ОП корелюється із вимогами Національної рамки кваліфікацій: концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання (ПРН2-5, 14, 16-18), поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання (ПРН7-8, 10-12, 21-23), донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації (ПРН8-9, 20, 25), збір, інтерпретація та застосування даних (ПРН23, 25), спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово (ПРН26), управління складною технічною або професійною діяльністю чи проєктами (ПРН7-12),

спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах (ПР12), формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти (ПРН6, 13, 15, 24), організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп (ПРН9, 17), здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії (ПРН27). Додатково виділені ПРН знати історичні етапи розвитку предметної області (ПРН1) та, використовувати інструменти демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності (ПРН6), знати історичні особливості розвитку регіонів України, реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках історії, у позакласній та позашкільній роботі з учнівською молоддю (ПРН19) на думку, ЕГ, є доцільним, оскільки корелюється з відповідними компетентностями.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Як сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1 ЕГ відмічає такі факти: ОП має мету, що корелюється з метою ЗВО; ЗВО забезпечив можливість стейкхолдерам долучатися до аналізу та перегляду ОП; цілі ОП та ПРН відповідають спеціальності, предметній спеціальності та галузевому контексту; ПРН9 ОП відображає врахування регіонального контексту; при розробці ОП вивчався досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм; ПРН ОП корелюються із вимогами Національної рамки кваліфікацій та з цілями ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкими сторонами ОП, на думку ЕГ є: синтаксичні огріхи формулювання інтегральної компетентності; відсутність реальної особливості (унікальності) ОП; відсутність конкретних пропозицій з боку здобувачів щодо цілей та ПРН ОП; відсутні анкетування випускників, роботодавців, професіоналів-практиків та НПП; анкети для здобувачів не містять питання щодо цілей та ПРН. Рекомендації ЕГ: скорегувати формулювання інтегральної компетентності; глибше продумати особливість (унікальність) ОП; втілити в практику плани анкетування випускників, роботодавців, професіоналів-практиків та НПП, зокрема щодо цілей та ПРН ОП; удосконалити анкети для здобувачів, включивши до них питання про цілі та ПРН ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Аналізуючи даний критерій, ЕГ зазначає, що проєкування цілей та ПРН ОП здійснені в рамках національного законодавства та внутрішніх документів ЗВО, слабкі сторони не є критичним для реалізації ОП і можуть бути усунені під час розгляду нової редакції програми 2023 року.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП складає 240 кредитів ЄКТС. Обов'язкові компоненти ОП складають 180 кредитів ЄКТС (75%), а дисципліни так званого вільного вибору - 60 кредитів ЄКТС (25%), що відповідає вимогам п. 15 ст. 6 2 Закону України "Про вищу освіту".

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

На основі вивчення ОП з'ясовано, що у структурно-логічній схемі можна виділити кілька умовних змістових стратегічних ліній ОК: університетська освіта та академічне письмо (ОК3,5-9,37 - 21 кредитів ЄКТС), іноземна мова

(ОК1-2 - 17 кредитів ЄКТС), психолого-педагогічна (ОК23-29,42-44 - 45 кредитів ЄКТС), історія та сьогодення шкільної історичної освіти (ОК10, 30-33 - 17 кредитів ЄКТС), національна історія (ОК11-16,22 - 31 кредит ЄКТС), світова історія (ОК18-21 - 19 кредитів ЄКТС), спеціальна історична (ОК17,34-36,38,41 - 18 кредитів ЄКТС), культурологія (ОК4,39-40 - 12 кредитів ЄКТС). Кожна стратегічна лінія складає логічну взаємопов'язану систему. ЕГ відмічає такі недоліки схеми ОП: 1) відсутність зв'язків між ОК різних стратегічних ліній; 2) ОК10, 33, 40 логічно розмістити в психолого-педагогічній лінії; 3) зміст історичних ОК інколи не корелюється з програмою історії ЗЗСО; 4) історія Русі вивчається в межах давньої історії України раніше середньовічної історії, на яку має спиратися; 5) за програмою ЗЗСО початок ХХ ст. є частиною нової історії, а Перша світова війна - новітньої; 6) ОК20-21 охоплюють лише Західну Європу та Америку, в той час, коли програма ЗЗСО є географічно ширшою. ЕГ відмічає недоліки навчального плану: перелік ОК подано хаотично. Оптимально розміщувати ОК або за хронологічною послідовністю, або за окремими стратегічними лініями з хронологічно послідовними ОК. На основі аналізу РП можна зробити висновки, що 1) не всі РП містять перелік цілей за ОП (наприклад, ОК1,7(2018),10(2018),11,11(2018),17(2018),18,18(2018),23(2018),35(2018), 39(2018)), або дещо інший перелік, ніж це вказано у таблиці відповідностей (ОК6(2018),8(2018),24(2018),37,41); 2) кожна програма містить таблицю співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання; 3) деякі ОК містять дещо інший перелік ПРН, ніж це вказано у таблиці відповідностей (ОК7(2018),14(2018),23(2018),37); 4) за деякими винятками попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни РП не містять опис передреквізитів та не коригуються зі СЛС ОП; 5) ОК45 не відображений у матриці відповідності. ЕГ має сумніви, що цілі ряду ОК забезпечується змістом: ОК24 (ФК16). ПРН ряду ОК не корелюється зі змістом: ОК10 (16,21), ОК23(2018) (ПРН4,16), ОК28(2018) (ПРН6), ОК30 (ПРН17). Проте, вони досягаються іншими ОК та ОП в цілому. Ряд цілей та ПРН формуються лише однією-двома ОК (ЗК7,9, ФК10,18,19, ПРН5, 26), хоч потенційно та змістовно найвнї і в інших ОК. Оскільки вибіркові ОК містять цілі та ПРН ОП, виникає питання в їх доцільності, оскільки ці цілі та ПРН формуються обов'язковими дисциплінами ОП. Серед обов'язкових компонентів ОП відсутні курсові роботи, що обмежує можливості здобувачів розвинути свої дослідницькі вміння. На думку ЕГ, курсова робота має бути серед обов'язкових компонентів ОП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Стандарт вищої освіти за даною спеціальністю відсутній. ОП визначає предметну область так: 01 Освіта/Педагогіка, 014 Середня освіта (Історія), 014.03 Середня освіта (Історія). Як орієнтацію ОП зазначено освітньо-професійну академічна. На основі вивчення ОП та силабусів/робочих програм ОК, можна стверджувати, що зміст ОП переважно відповідає об'єкту(ам) вивчення та/або діяльності. При цьому, ОП, на нашу думку, має ряд недоліків: 1) національна історія, яка за діючими програмами ЗЗСО займає дещо більший обсяг годин від світової, у ОП має співвідношення до всесвітньої як 31 до 19; 2) значна увага приділяється теоретичним курсам історії та сьогодення шкільної історичної освіти (17 кредитів ЄКТС), які відірвані від конкретних фахових умінь і мають дотичний характер до ОП, та іноземній мові (17 кредитів ЄКТС), яка забезпечує формування лише двох цілей; 3) або ОК3, або ОК10 мають знайомити здобувачів з академічною доброчесністю та особливостями навчання у ЗВО, проте, в них відсутні відповідні складові; 4) Ряд ОК зосереджені на формуванні однієї ОК: ОП38,41, що породжує сумнів у актуальності таких ОК; 6) ОК30-32 мають тотожний набір цілей та ПРН, що актуалізує питання їх об'єднання в один компонент; 7) ОК29 є ключовим для підготовки фахівців ОП, проте охоплює лише 3 кредити і в змісті не розкриває такі теми, як засоби навчання історії, методичне забезпечення навчання історії, форми організації освітнього процесу на уроках історії, контроль і оцінювання на уроках історії, позакласна і позашкільна робота з історії, організація науково-дослідної роботи учнів з історії, формування картографічних та хронологічних уявлень тощо; 8) здобувачі перевантажені кількістю ОК, тобто семестровими формами контролю. Так, 4, 6, 8 семестри мають по 9 форм контролю. За ОП "Атестація випускників освітньої програми «Середня освіта (Історія)» спеціальності №014 «Середня освіта» проводиться у формі комплексного кваліфікаційного іспиту зі спеціальності", проте у Таблиці 1. Атестація у НП визначена як окремий ОК, але не відображена у матрицях відповідностей. Те, що на атестацію виділяється час, але не виділяються кредити ЄКТС, на думку ЕГ, є доброю практикою ЗВО. Загальний зміст ОП відповідає тим методам і прийомам, якими повинні володіти здобувачі вищої освіти для їх практичного застосування. Ці висновки підтверджуються оцінками на зустрічах стейхолдерів. Здобувачі та випускники стверджують, що навчальний процес спрямований на змістовну та практичну складову майбутньої професійної діяльності та відповідає їхнім інтересам. Зміст ОП відповідає інструментам і обладнанню (мультимедійне обладнання, різні види ресурсів, способи організації практики тощо). Проте, аналіз відомостей щодо МТЗ дозволяє ЕГ зробити висновки, що ЗВО не в повній мірі презентує навички роботи з сучасною інформаційною технікою, оскільки використання мультимедійного обладнання закріплено лише за ОК10 і ОК38(2018).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, на вибіркові ОК виділяється 25% кредитів ЄКТС. Вибіркові ОК мають розподілені на два блоки по 42 кредити та 6 дисциплін (1 із 3) обсягом 18 кредитів ЄКТС. На думку ЕГ закріплення у ОП та НП чіткого переліку вибіркових ОК та блоків обмежує можливості вибору здобувачів, оскільки акцентує увагу саме на цих дисциплінах та блоках. Можливо, тому індивідуальні плани здобувачів, містять перелік ОК тільки з запропонованих двох блоків. Таким чином, оптимально вилучити чіткий перелік вибіркових компонентів з ОП та НП. Процедури ЗВО, що дозволяють формувати

індивідуальну освітню траєкторію, регулюється положенням про порядок реалізації права на вільний вибір навчальних дисциплін (<http://surl.li/bitnc>) та положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/dkoee>) та Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<http://surl.li/ejlkd>). За ними здобувач має право обирати будь-який ОК, блок ОК, що запропоновані на вибір даної чи іншої ОП даного чи іншого ЗВО. Вибір ОК як правило відбувається на початку весняного семестру за затвердженим графіком. Здобувачі знайомляться із можливостями вибору, переліками ОК і блоків ОК через особистий кабінет. Після цього вони пишуть письмові або електронні заяви про вибір. Студенти також можуть здійснити вибір дисциплін в автоматизованій базі «Тритон». На основі заяв та дотримання положень формуються групи для вивчення ОК та блоків ОК. Здобувачі, які за положенням не можуть вивчати обрані ОК, впродовж 5 робочих днів мають зробити новий вибір зі скоригованого переліку. У самоаналізі стверджується, що РП чи анотації дисциплін вибіркових ОК розміщені на сайті кафедри новітньої історії України, проте ЕГ на відповідних сторінках виявила РП блоків ОП (<http://surl.li/gogzp>) та всього переліку вибіркових ОК (<http://surl.li/gogzx>). Перелік вибіркових ОК є на сторінці факультету (<http://surl.li/gohbh>), проте відсутня можливість здобувачам ознайомитися зі змістом програм через доступ до робочих програм, як це передбачено положеннями ЗВО. Перелік вибіркових дисциплін не оновлюється, оскільки вони закріплені в ОП та НП. На зустрічі з ЕГ здобувачі повідомили, що вони самі обирають наукового керівника, тему курсової роботи, тему та формат навчального проєкту. Здобувачі підтверджують функціонування системи вибору навчальних дисциплін. При цьому, у здобувачів є проблеми із можливістю вибору баз проходження практик, що показали результати анкетування (питання 2.7) -1,5 за 7-бальною шкалою Лайкерта, та дисциплін (14,3%). Аналіз вибірки індивідуальних планів здобувачів засвідчив, що вони мають різний перелік дисциплін за вибором, що є підтвердженням практики формування індивідуальної траєкторії здобувачами ОП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Найважча практика ОП охоплює 23 кредитні ЄКТС, з яких 3 виділяється на розвиток дослідницьких навичок історика (ОК41), 9 - на розвиток загальнопедагогічних компетентностей (ОК42-43) і 11 на розвиток компетентностей учителя історії (ОК44). Такий обсяг не відповідає "Концепції розвитку педагогічної освіти" (<http://surl.li/qnyh>), яка рекомендує виділяти на практичну підготовку 30 кредитів. Практики розміщені після ОК, що їм передують та відповідно до логіки освітнього процесу (ОК41 після ОК34-35, ОК42 після ОК26-27, ОК43 після ОК25 та ОК42, ОК44 після ОК4, ОК11-22, ОК28-29, ОК34-36, ОК43). На жаль, практична підготовка формує лише частину компетентностей, що зазначені в ОП: ФК1-9, 14 (тобто 10 із 33). Сформованість практичних компетентностей перевіряється ПНР4, 7-8, 10-12, 22-24. Даний досвід, на думку ЕГ, має недоліки, оскільки підготовку фахівця оптимально здійснювати через апробацію сформованості цілей та ПРН на практиці. ОП передбачає один вид аудиторної практичної підготовки (практичні заняття) обсягом 288 годин, що складає 13% від усіх нормативних аудиторних годин ОП. При цьому, практичні заняття передбачені лише для мовних ОК: ОК1-2, ОК 37. На думку ЕГ даний досвід є негативним, оскільки практичні заняття є звичайною практикою дисциплін ЗЗСО, зокрема програм НУШ. Практичні заняття мають містити ОК, які формують навички роботи з історичними джерелами та професійні навички вчителя. Підготовка проєктів (реферату, есе, доповіді, презентації, плану екскурсії, проведення уроку), що зазначена в більшості робочих програм, є частиною практичної підготовки здобувачів. Здобувачі самостійно обирають запропоновані теми проєктів або можуть запропонувати свої. На думку ЕГ практика відсутності проєктів у частині ОК є недоліком, оскільки індивідуальна та групова проєктна робота є звичайною практикою НУШ. Також певним недоліком є відсутність в ОК варіативності форм проєктів. Практична підготовка відображає останні тенденції розвитку відповідної сфери професійної діяльності через вивчення досвіду НУШ, що передбачено ОК42. Рівень задоволеності здобувачів практичної підготовки за ОП відображений у анкеті і складає за 7-бальною шкалою Лайкерта 1.86 (Практ. підготов. здобувачів освіти відповідає спец. та сприяє набуттю необхідн. проф. знань та вмінь), 0,86 (Обсяг та зміст практ. підготов., яку я пройшов, є достатн. для формув. актуальн. проф. навичок), 1,43 (Практ. підготов. у рамках ОП відповідає моїм очікуванням). Проте, 28,6% респондентів анкетування вважають, що обсяг і зміст практичної підготовки є недостатнім. Під час онлайн-зустрічі здобувачі, випускники та роботодавці висловили задоволення змістом та реалізацією завдань практики. На думку ЕГ, навантаження для керівництва практикою в 2 год. на тиждень на здобувача є достатнім для надання необхідних консультаційних послуг.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП містить 12 загальних компетентностей, які відображають соціальні навички (soft skills). З них 5 взято з професійного стандарту вчителя, а 2 - з методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, 5 - запропоновано стейкхолдерами. При зустрічі з ЕГ представники ЗВО зазначили, що при виборі даних навичок рибвся акцент на запити роботодавців. Соціальних навичок формуються більшістю дисциплін блоку університетської освіти та академічного письма (ОК3,5-9,37), іноземною мовою (ОК1-2), психолого-педагогічним блоком (ОК23,24-29), історією та сьогоденням шкільної історичної освіти (ОК10,30-33), культурологія (ОК4,39-40), частково національною історією (ОК16,22). На жаль блоки ОК світової історії, спеціальної історії та практик не задіяні у формування гнучких навичок, хоч зміст даних ОК це дозволяє. Перелік ЗК актуальний і досяжний як на основі змісту ОК, оскільки всі робочі програми містять таблицю відповідності програмних результатів ОК ПРН ОП. Лише два ОК Таблиці 3. Матриця відповідності містять перелік методів навчання, що сприяють набуттю соціальних навичок (soft skills): ОК1 (ЗК2,8): усна комунікація, виконання завдань з читання, аудіювання, письма; ОК28 (ЗК4-6,9,12): підготовка презентацій, аналітичних матеріалів, доповідей, обговорення практичних ситуацій, вирішення педагогічних задач, практичних ситуацій. Які методи навчання сприяють набуттю соціальних навичок (soft skills)

інших ОК ЕГ з'ясувати не вдалося, оскільки до Таблиці 3. Матриця відповідності ряду замість методів навчання було надано форми навчання, а в робочих програмах перелік методів навчання відсутній. На зустрічах з ЕГ НПП акцентували увагу на практичні, проектні та інтерактивні методики розвитку соціальних навичок.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Зміст освітньої програми ураховує вимоги професійного стандарту “Вчитель закладу загальної середньої освіти”, прийнятий 23.12.2020 р. (<https://cutt.ly/xhryjFt>). Так, було враховано всі п'ять загальних компетентностей (ЗК1-5), професійні компетентності (ФК1-9, 18-19) та програмні результати (ПР2-4, 7-13, 23, 26-27). Згадані компетентності та ПРН відображені в змісті ОК: мовно-комунікативний компонент – ОК2-2,3,7; предметно-методичний, професійний та проектувальний - ОК9,29,40; психологічний, емоційно-етичний та здоров'язберезувальний - ОК6,8,23-25; педагогічний та педагогічного партнерства - ОК26-28. При цьому не прослідковуються не серед цілей, ні серед ПРН, ні серед ОК стратегічні лінії реалізації інформаційно-цифрового та інклюзивного компоненту професійного стандарту, що на думку ЕГ є недоліком. Лише в ОК29 виділяється 4 год. лекцій, 1 год. практичних та 6 год самостійної роботи на вивчення теми “Використання інформаційних технологій на уроках історії”. Крім того, ОК24 спрямований переважно на на знання про фізіологію людини і побіжно про гігієну, в той час, як професійний стандарт містить і такі такі здатності, як “формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя, зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності, надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.” При зустрічі зі здобувачами та випускниками було з'ясовано, що вищезгадані складові професійного стандарту в повній мірі формуються під час освітнього процесу. Очевидно, при перегляді ОП, ЗВО слід унормувати дані позитивні практики. Необхідну для фаху історичну спеціалізацію забезпечують ОК4,11-22,34-36,38-39. Дані складові, на думку ЕГ важливі для підготовки вчителя історії.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Навчальне навантаження здобувачів розраховується на основі Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/dkooe>). За ним зміст самостійної роботи за ОК визначається навчальною програмою цієї дисципліни та забезпечується навчально-методичними засобами (підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій тощо), завданнями та вказівками викладача. Самостійна робота також може виконуватись у формі індивідуальних завдань (курсів, кваліфікаційні/дипломні роботи/проекти) тощо). При цьому, у згаданому положенні не вказано яким чином ЗВО визначає реальний обсяг навантаження здобувачів вищої освіти. Аналіз ОП та її Робочих програм ОК дозволяє стверджувати про відповідність обсягу самостійної роботи вимогам положення. При цьому не всі РП мають розділи “Самостійна робота”, де розкрито вимоги для її виконання та надано методичні рекомендації. Контактні (аудиторні) години співвідносяться нерівномірно: лекцій - 1168, семінарських - 728, практичних - 288. Наявність мовних ОК з домінуванням практичних занять ЕГ вважає виправданою практикою. Є ОК з позитивною орієнтацією на семінарські заняття: ОК34, 36. У частині ОК лекційна компонента контактних годин є домінуючою: ОК12-15, 17-18, 20-21, 25, 27-28, 29, 33, 38, 40. Проте є й ОК, де присутні тільки лекції: ОК3, 5, 6, 8, 9, 10, 24, 32, 35. На думку практика лекційних ОК не відповідає сучасним тенденціям вищої освіти, коли здобувачів мають безмежний доступ до інформації завдяки сучасним інформаційним технологіям, а НПП мають розвинути у них здатності використовувати здобуту інформацію в практичній професійній діяльності. Саме тому практичні та/або семінарські заняття мають бути основою будь якої навчальної дисципліни. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі стверджували, що не відчувають перевантаження в завданнях самостійної роботи та під час підготовки до аудиторних занять. Винятком стало згадування складного проекту, яке за словами здобувачів, зайняв більше часу, ніж виконання курсової роботи. Як було з'ясовано на зустрічі з гарантом та НПП, про такий факт він знає, і проблема була розв'язана через бесіду з НПП, який погодився унормувати вимоги до проекту. ЗВО проводить заходи для визначення реального обсягу навантаження здобувачів через опитування у позааудиторний час випускників, що навчаються в магістратурі. На думку ЕГ така практика не є ефективною, оскільки опитування не є анонімним, не показує оцінку кожного ОК, проводиться серед кращих здобувачів, які вступили до магістратури. ЕГ рекомендує унормувати визначення реального обсягу навантаження здобувачів вищої освіти, переглянути співвідношення контактних годин, проводити анонімні опитування здобувачів після вивчення ОК (в електронній формі), включити до анкети питання для визначення чи вистачає здобувачам часу на самостійну роботу.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Як сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2 ЕГ відмічає такі факти: обсяг ОП та окремих ОК відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження; у структурно-логічній схемі можна виділити кілька змістових стратегічних ліній пов'язаних між собою ОК, які разом ведуть до реалізації заявлених цілей та ПРН; кожна робоча програма містить таблицю співвідношення змістових тем дисципліни із програмними результатами навчання; загальний зміст ОП відповідає тим методам і прийомам, якими повинні володіти здобувачі вищої освіти для їх практичного застосування; зміст ОП відповідає інструментам і обладнанню (мультимедійне обладнання, різні види ресурсів, способи організації практики тощо); на атестацію виділяється час, але не виділяються кредити ЄКТС, що сприяє більш раціональному використанню часу; наявні чіткі процедури та практика формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів; освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, практики розміщені після ОК, що їм передують та відповідно до логіки освітнього процесу; ОК активно використовують проектну роботу; освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкими сторонами ОП, на думку ЕГ, є: навчальний план та структурно-логічна схема має незначні недоліки, що пов'язані з хронологічним, просторовим та міжпредметним дисбалансом ОК та їх тем; робочі програми мають огріхи у переліку цілей та ПРН, окремі ОК містять цілі та ПРН, які не охоплені змістом і, таким чином, мають складнощі у досягненні у вимірі даних компонентів; ряд цілей та ПРН формуються лише одним-двома ОК, хоч потенційно та змістовно наявні і в інших ОК; частина цілей та ПРН ОП наявні у переліку вибіркового ОК, що створює враження фіктивної вибіркового ОК; ОП характеризується великою кількістю дрібних ОК, необґрунтованістю обсягу ОК, ОК30-33 побічно стосуються змісту предметної області при тому, що потенціал ОК29 використано не повністю; ОП містить чіткий перелік вибіркового ОК, що, згідно нормативів, не є частиною ОП; не всі цілі та ПРН ОП закріплюються на практиці, що складає 23 кредити ЄКТС; практичні заняття передбачені лише для мовних ОК; робочі програми та Таблиці 3. Матриці відповідності не містять переліку методів навчання; ОП формує, але не містить інформаційно-цифровий та інклюзивний компонент професійного стандарту, вміння надавати першу домедичну допомогу; наявні ОК, де присутні тільки лекції; опитування про те, чи вистачає здобувачам часу на самостійну роботу, проводяться некоректно. Пропозиції ЕГ: удосконалити структурно-логічну схему та навчальний план враховуючи хронологічний, просторовий та міжпредметний принципи; при перегляді робочих програм ретельно перевіряти їх відповідність матриці цілей та ПРН ОП, реальну можливість їх досягнення; цілі та ПРН, які формуються одним-двома ОК потребують аналізу точки зору підсилення іншими ОК або вилучення з ОП; при розробці вибіркового ОК не використовувати цілі та ПРН ОП, оскільки вони вже формуються обов'язковими ОК; обговорити зі стейкхолдерами перелік та обсяг ОК; вилучити з ОП та НП перелік вибіркового компонентів; у практичній підготовці слід використати всі компетентності та ПРН ОП та розширити її до 30 кредитів ЄКТС; ЗВО слід вивчити питання розширення практичної складової на ОК, які формують навички роботи з історичними джерелами та професійні навички вчителя; додати до робочої програми розділ з переліком запланованих методів навчання; переглянути перелік цілей та ПРН, змісту ОК з метою презентації інформаційно-цифрового та інклюзивного компоненту професійного стандарту, вміння надавати першу домедичну допомогу; переглянути співвідношення контактних годин ОК3, 5, 6, 8, 9, 10, 24, 32, 35; проводити анонімні опитування здобувачів після вивчення всіх ОК (в електронній формі), включити до анкети питання для визначення, чи вистачає здобувачам часу на самостійну роботу.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура та зміст освітньої програми створені на основі діючого законодавства та нормативних документів ЗВО, в рамках автономії ЗВО. Слабкі сторони та недоліки, зазначені ЕГ не є критичними для досягнення запланованих цілей та ПРН. Рекомендації стосуються або технічних корекцій, які можна виправити в найближчий час, або пропонованих ЕГ можливостей вдосконалення ОП. Зважаючи на це, ЕГ вважає відповідність критерію 2 оцінці рівня В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО (<http://surl.li/beohn>), аспекти цих правил щодо безпосередньо ОП, яка акредитується, роз'яснюються на сайтах історичного факультету (<http://surl.li/grqkr>) та кафедри новітньої історії України (<http://surl.li/halyd>). Ознайомлення з відповідними ресурсами, а також результати спілкування зі здобувачами цієї ОП дають підстави стверджувати, що правила прийому на навчання за ОП є доступними для розуміння потенційних вступників і не містять дискримінаційних положень, що підпадають під визначення дискримінації, надане у Законі України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні».

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОП враховують як її особливості, так і специфіку проведення прийому в умовах повномасштабної російської агресії проти України. У 2022 році правила прийому були відкориговані відповідно до умов воєнного стану. Конкурсний відбір для вступу на 1-й курс в 2022 р. здійснювався у формі НМТ або за результатами зовнішнього ЗНО 2019-2021 років, та розгляду мотиваційних листів. Правилами прийому до університету в 2022 р. на ОПП «Середня освіта (Історія)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти було передбачено такі вагові коефіцієнти оцінок з предметів національного мультипредметного тесту: Українська мова - 0,3; Математика - 0,2; Історія України - 0,5. Правила прийому вступу до КНУТШ затверджуються щорічно.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Підтверджуються інформація «Відомостей про самооцінювання освітньої програми» про те, що на офіційному сайті університету розміщено, а отже, є доступними для всіх учасників освітнього процесу, «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (друга редакція від 2022 р.) (зокрема Розділ 7 та Розділ 11: <http://surl.li/dkooe>); «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ» від 29.06.2016 р. (<http://surl.li/euyjz>); «Положення про порядок перезарахування результатів навчання у КНУТШ» (<http://surl.li/bdfdy>); наказ ректора від 12.07.2016 року за №603-22 "Про затвердження Порядку проведення в КНУТШ атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року» (<http://surl.li/bdqko>). В частині, що стосується правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, перелічені вище документи відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні. Як повідомив на онлайн-зустрічі проректор з науково-педагогічної роботи Гожик А.П., у ЗВО послідовно діє практика, коли здобувачі інформуються про правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, ще до початку академічної мобільності. Згідно зі «Звітом за дослідженням освітньої програми «Середня освіта (історія) спеціальність «014.03 Середня освіта (Історія)» (денна форма навчання) Історичний факультет (рівень вищої освіти – бакалавр)», наданим на запит ЕГ, позиція «Мені відомо про можливість визнання рез-тів навчання, здоб. за ін. ОП та ін. ЗВО (у т. ч. іноз.)» у середньому була оцінена на «+2» за порядковою 7-членною шкалою в діапазоні від -3 до +3 (-3 «дуже негативна оцінка», 0 «нейтральна оцінка», а 3 «дуже позитивна оцінка»). Під час акредитаційних зустрічей здобувачі стверджували, що правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, для них є зрозумілими. При цьому у «Відомостях про самооцінювання освітньої програми» констатується, що практики застосування правил визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, за час дії ОП «Середня освіта (Історія)» не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

З 7 лютого 2023 р. у КНУТШ діє «Положення про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУТШ». Воно розміщене на сайті Вченої ради ЗВО (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=2271>), отже, є доступним для всіх учасників освітнього процесу. Під час акредитаційних зустрічей здобувачі та викладачі стверджували, що правила валідації та визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти, для них є зрозумілими. Здобувач з курсу Овчаренко Е. коректно відповів на уточнюючі питання щодо правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Студентам з курсу ОП було зараховано бали (максимум 12) за підтверджену сертифікатом участь у вебінарі «Дослідницькі та ігрові методи навчання на уроках історії та громадянської освіти в 5 класі» при складанні дисципліни «Методичне забезпечення навчання історії» (навчальна дисципліна у вибіркового блоці «Історична дидактика»). Практику такого зарахування під час відкритої зустрічі підтвердила, зокрема, здобувачка з курсу Антоненко Д.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Позитивною практикою є затверджене в лютому цього року «Положення про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУТШ», де міститься чітка процедура зарахування РН, отриманих в неформальній освіті, визначено правила та процедуру проведення оцінювання, права та обов'язки сторін тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Зважаючи на відсутність практики застосування правил визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, на ОП «Середня освіта (Історія)», рекомендується започаткувати з наступного навчального року відповідні практики в навчальному процесі.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті. Правила прийому на навчання за ОП враховують її особливості. В університеті розроблені процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, хоча безпосередньо на ОП, що акредитується, досвіду застосування цих процедур поки немає. Запроваджена чітка процедура зарахування РН, отриманих в неформальній освіті. Вказаний недолік не є критичним. Зважаючи на це, ЕГ вважає відповідність критерію 3 оцінці рівня В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання на ОП визначені у відповідності з «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (друга редакція: <http://surl.li/dkooe>) і щодо кожного ОК конкретизується у пункті 5 його робочої програми. Всі РП ОК розроблені за затвердженою в ЗВО формою (<http://surl.li/kqkz>), і пункт 5 («Форми (та / або методи і технології) викладання та навчання» цією формою передбачений. Ознайомлення з відповідною документацією, а також онлайн-зустрічі зі здобувачами та викладачами дозволили підтвердити викладені у «Відомостях про самооцінювання освітньої програми» твердження, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та ПРН: використання форми лекцій сприяє отриманню знань, семінарські та практичні заняття формують вміння та навички участі в обговореннях актуальних проблем, формують оціночні судження та здатність аргументовано відстоювати свою позицію; семінари включають форми колективного обговорення визначених викладачем питань, доповідей, завдань, проєктів; задля кращого засвоєння матеріалу та розвитку автономності та відповідальності використовуються різні форми самостійної роботи, які визначаються викладачем та можуть включати опанування окремих тем дисципліни, написання есе, рефератів, виконання творчих завдань тощо. ЕГ переконала, що форми та методи навчання і викладання на ОП відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Забезпечення відповідного аспекту студентоцентрованості передбачене розділом 3 «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ», а високий рівень задоволеності здобувачів якістю викладання підтверджується результатами їх опитувань, коректно віддзеркаленими у «Відомостях про самооцінювання ОП». Професор Даниленко О.В. як приклад студентоцентрованого підходу навіть практику радитись зі здобувачами, якою саме платформою користуватись при проведенні занять онлайн (це ж на іншій онлайн-зустрічі підтвердила здобувачка Сандоян К.); доцент Смержевська О.О. – підлаштування викладачів для проведення екзамену під часовий пояс, в якому перебували здобувачі у США. Про відкритість НПП для пропозицій здобувачів казав і Швець А. - Голова Студентського парламенту історичного факультету. За «Звітом за дослідженням ОП «Середня освіта (історія) спеціальність «014.03 Середня освіта (Історія)» (денна форма навчання) Історичний факультет (рівень вищої освіти – бакалавр)», наданим на запит ЕГ, позиція «Мені відомо про можливість надання пропоз. щодо покращення ОП та її освітніх компонентів» у середньому була оцінена на «+1,75» за порядковою 7-членною шкалою в діапазоні від -3 до +3 (-3 «дуже негативна оцінка», 0 «нейтральна оцінка», а 3 «дуже позитивна оцінка»). При з'ясуванні ЕГ ступеню відповідності методів навчання і викладання принципам академічної свободи викладачі ОП підтвердили, що РП

розробляються ними без зовнішнього втручання, з використанням власних розробок і результатів наукових досліджень.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Робочі програми ОК, у яких міститься інформація про цілі, зміст, програмні результати навчання тощо, знаходяться у вільному доступі на сторінці «Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)» (Нова редакція 2022 р.)» сайту кафедри новітньої історії України (<http://surl.li/grqlw>). При цьому, як пересвідчилась ЕГ, це – лише один з каналів комунікації, які використовуються для надання доступної і зрозумілої відповідної інформації всім учасникам освітнього процесу. Під час онлайн-зустрічей як здобувачі (Сандоян К. та інші), так і викладачі підтвердили, що завідувач кафедри, гарант, викладачі та лаборанти при кожному зверненні з готовністю консультують здобувачів з питань цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Крім того, відповідна інформація доводиться до відома здобувачів на першому занятті з кожної дисципліни, а також через фейсбук-сторінки та телеграм-чати як історичного факультету, так і окремих викладачів (зокрема, доцент Смержевська О.О. адмініструє телеграм-чат «Науковий керівник»). Згідно зі «Звітом за дослідженням освітньої програми «Середня освіта (історія)» спеціальність «014.03 Середня освіта (Історія)» (денна форма навчання) Історичний факультет (рівень вищої освіти – бакалавр)», наданим на запит ЕГ, доступність інформації про освітню програму в середньому була оцінена на «+2» за порядковою 7-членною шкалою в діапазоні від -3 до +3 (-3 «дуже негативна оцінка», 0 «нейтральна оцінка», а 3 «дуже позитивна оцінка»).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП здійснюється у відповідності до «Положення про науково-дослідну роботу в КНУТШ» (<http://surl.li/eaucy>) і Ухвали Вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка «Науково-дослідницька робота в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка: підсумки за 2021 рік та завдання на 2022 рік» від 17 січня 2022 року (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1990>). Складовою підготовки студентів ОП є написання ними трьох курсових робіт (у «Відомостях про самооцінювання освітньої програми» констатується, що написання і захист курсових робіт заплановано у вибіркового блоці у 4, 6, 8 семестрах). Присутні на онлайн-зустрічах здобувачі підтвердили, що вони мають і використовують можливість представляти свої дослідження на щорічній університетській студентській науково-практичній конференції «Шевченківська весна», а також на інших конференціях, перелічених у «Відомостях про самооцінювання освітньої програми». Підтверджена і наявність у здобувачів ОП публікацій, перелічених у «Відомостях про самооцінювання освітньої програми». Поєднання навчання і досліджень відбувається і через участь здобувачів у активностях студентського Бюро дослідження історії спеціальних служб, яке діє при кафедрі новітньої історії України (<http://surl.li/halzs>). Як приклад поєднання навчання і досліджень здобувачка Сандоян К. розповіла про підготовку нею реферату про використання козаками селітри, для чого їй знадобилось вивчати літературу не тільки з історії, але й з хімії.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Ознайомлення з документацією та проведення онлайн-зустрічей з НПП дозволити підтвердити твердження «Відомостях про самооцінювання освітньої програми», що НПП постійно оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі; викладачами проводиться системна робота з оновлення змісту ОК на основі сучасних наукових досягнень та власних розробок як в історичній галузі, так і в питаннях історичної дидактики та організації освітнього процесу. Наукове стажування у Литві за програмою «European innovative approaches to education in economics and management» гарант Пижик А.М. використав при оновленні змісту дисципліни «Вступ до спеціальності»; стажування за програмою «Академічна доброчесність: виклики сучасності» у Польщі доцент Черевичний Г.С. - при викладанні дисципліни «Контроль і оцінювання на уроках історії», а участь у проєкті «Зміни педагогічних факультетів та університетів у XXI столітті», Чехія -при внесенні змін у зміст викладання «Методики викладання історії в школі»; стажування за Міжнародною науково-освітньою програмою з європейських студій у Франції та Бельгії професор Савченко Г.П. врахував при оновленні робочої програми навчальної дисципліни «Новітня історія України (з поч. XX ст. – до Другої світової війни)»; науково-педагогічне стажування «Трансформаційні процеси в європейському освітньому середовищі: сучасні виклики підготовки фахівців у вищій школі» у Польщі доцент Петасюк О.І. використав для вдосконалення викладання «Історії української та зарубіжної культури».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

6.06.2022 р. Вчена рада ЗВО прийняла Ухвалу «Про оперативні заходи міжнародного співробітництва КНУТШ та поточні пріоритети інтернаціоналізації» (<http://surl.li/hbpwi>). Як підкреслив на онлайн-зустрічі проректор з науково-педагогічної роботи А.М. Гожик, інтернаціоналізація діяльності ЗВО здійснюється у тому числі і через реалізацію більш ніж 200 підписаних університетом міжнародних договорів. Як повідомив на онлайн-зустрічі в.о. декана історичного факультету Пшеничний Т.Ю., відповідальним за інтернаціоналізацію на факультеті є заступник декана з наукової роботи та міжнародних зв'язків, плюс є особа, відповідальна за академічну мобільність. На звернення ЕГ гарант завантажив у систему Національного Агентства «Матеріали, надані відділом академічної мобільності про закордонні стажування НПП, які викладають на освітній програмі». Там подані подробиці про 16 закордонних відряджень 2017-2023 років з науковою та освітньою метою Демчук С.А., Кузьменко Н.М., Ташенко А.Ю., Шелухіна В.А., Волинця В.В., Комаренка О.Ю., Мазур І.І., Рижова С.М., Савченка Г.П., Пуховця Д.С., Городні Н.Д., Сморгевської О.О. Під час онлайн-зустрічей з викладачами і начальницею відділу академічної мобільності Галич Л.Б. ЕГ переконала у тому, що відповідний відділ активно сприяє міжнародній діяльності НПП. У всіх питаннях, пов'язаних із забезпеченням якості навчання, викладання та наукових досліджень на ОП, надзвичайно цінним є досвід гаранта ОП А.М. Пижика, який у 2016-2018 рр. брав участь в проєкті Еразмус + QUAERE «Система забезпечення якості освіти в Україні: розвиток на основі європейських стандартів та рекомендацій». Згідно зі «Звітом за дослідженням ОП, наданим на запит ЕГ, позиція «Я ознайомл. з прог. академ. мобільності в Україні та за кордоном в рамках навчання на ОП» у середньому було оцінена на «-0,5» за порядковою 7-членною шкалою в діапазоні від -3 до +3 (-3 «дуже негативна оцінка», 0 «нейтральна оцінка», а 3 «дуже позитивна оцінка»). На запитання, як університет забезпечує можливості для долучення до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю (зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах, програмах академічної мобільності тощо), здобувачка 4 курсу Нарізька А. повідомила, що ЗВО можливість надає, але через пандемію та війну студенти були обмежені в доступі до офлайнмобільності. Показово, що у «Відомостях про самооцінювання ОП» за пунктом «Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО» наведена інформація виключно про НПП, але не здобувачів. Так само на сформульований ЕГ запит «5. Інформація про участь здобувачів в програмах академічної мобільності / міжнародних стажуваннях. Просимо скласти таблицю (Прізвище здобувача, назва програми, строк, підтвердження)» були отримані «Матеріали, надані відділом академічної мобільності про закордонні стажування НПП, які викладають на ОП».

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильною стороною за критерієм 4 є гнучкість методів і форм навчання і викладання, їх пристосованість до пандемії та умов воєнного стану.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Не критичним недоліком є невисока активність здобувачів ОП за програмами міжнародної академічної мобільності. Для посилення залученості здобувачів ОП до інтернаціоналізації рекомендується активніше використовувати переваги, які ці здобувачі мають завдяки поглибленому вивченню англійської мови впродовж 4 років. Не критичним недоліком є і те, що написання курсових робіт заплановане виключно у вибіркового блоці. Рекомендується передбачати написання курсової роботи (курсівих робіт) у обов'язковому блоці.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Загалом форми, методи навчання та викладання на ОП відповідають належному рівню та сприяють досягненню заявлених в освітній програмі цілей та програмних результатів навчання; здобувачам вчасно і доступно надається вся інформація щодо ОК за ОП; ОП поєднує навчання та наукові дослідження, НПП щорічно оновлюють зміст ОК. ОП загалом відповідає підкритеріям Критерію 4 з недоліками, який не є критичними.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Після ознайомлення з локальними документами ЗВО, що регулюють проведення контрольних заходів та визначають критерії оцінювання, зокрема «Положенням про організацію освітнього процесу» в КНУ імені Т. Шевченка» (<http://surl.li/fbfqw>), робочих програм навчальних дисциплін, які розміщені на сайтах кафедр (<http://novitukr.history.knu.ua/>), спілкування зі здобувачами вищої освіти встановлено, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими, зрозумілими, оприлюднюються заздалегідь (на першій парі відповідної навчальної дисципліни), розміщуються у вільному доступі, сприяють встановленню рівня оволодіння здобувачами програмних результатів як окремого освітнього компонента, так і ОП загалом. Під час проведення фокус-групи із здобувачами освіти було з'ясовано, що інформація про навчальну дисципліну, форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти на початку вивчення дисципліни. Про доступність, своєчасність та зрозумілість критеріїв оцінювання для студентів свідчить також результати опитувань студентів 4 курсу.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Через відсутність Стандарту вищої освіти атестація здобувачів здійснюється на основі Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (розділ 4, 7) (<http://surl.li/dkooe>), Тимчасового порядку проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у КНУТШ, який діє в умовах карантину і воєнного стану (<http://surl.li/ipsg>), Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в КНУТШ від 3 листопада 2014 року (<http://surl.li/akymz>). Підсумковий контроль містить також атестацію здобувачів, яка здійснюється екзаменаційною комісією після завершення навчання на ОП у вигляді кваліфікаційного іспиту з спеціальності. Екзаменаційну комісію очолює представник інших ЗВО авторитетний фахівець із предметної галузі. Поточний та підсумковий контроль дозволяють об'єктивно оцінити рівень теоретичних і практичних знань, умінь, навичок та програмних результатів навчання.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура повторного проходження контрольних заходів визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ (розділ 7 та інші, <http://surl.li/hatky>). В ЗВО не дозволяється перескладання позитивних оцінок. Здобувачеві освіти, який одержав на момент завершення семестрового контролю не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академзаборгованість до початку наступного семестру. Повторне проходження контрольних заходів можливе щодо негативних оцінок – перша спроба викладачу, друга – комісії у складі не менш ніж трьох науково-педагогічних працівників, яка формується на історичному факультеті розпорядженням декана. Розклад перескладань узгоджується деканатом історичного факультету. Якщо студент був допущений до складання семестрового контролю, але не з'явився без поважної причини, то вважається, що він використав першу спробу скласти іспит/залік і має академзаборгованість. У разі поважної і документально підтвердженої причини – затверджується індивідуальний графік для складання семестрового контролю. Якщо здобувач вищої освіти отримав незадовільну оцінку під час кваліфікаційного екзамену, він відраховується з Університету, але має право пройти повторну атестацію в наступний термін роботи ЕК впродовж трьох років після відрахування. Повторного проходження контрольних заходів на ОП, що акредитується, не відбувалося. Прозорість форм проведення контрольних заходів, порядку повторного проходження контролю, оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів, об'єктивність екзаменаторів були підтверджені здобувачами. Під час зустрічей з фокус-групами було з'ясовано, що конфліктних ситуацій, випадків оскарження результатів контрольних заходів за ОП не було. Здобувачі повідомили, що з початку оголошення карантину, спричиненого спалахом Covid-19, повномасштабного вторгнення Росії від 24 лютого 2022 року, навчання відбувалося диференційовано: за допомогою освітньої платформи «Triton Student» (<https://student.triton.knu.ua/>), заняття відбувалися за допомогою технічних можливостей програм Zoom, Viber, листування через e-mail та спілкування телефоном. Експертна група рекомендує ЗВО активізувати роботу викладачів, щодо інформування студентів в контексті навчально-методичного забезпечення дисциплін ОП «Середня освіта (Історія)» за допомогою онлайн ресурсів (Zoom, Viber, Telegram) та вдосконалити можливості надання якісних освітніх послуг здобувачам вищої освіти у віддаленому режимі.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність

(насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Питання академічної доброчесності у ЗВО регулюються документами: Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (підрозділи 9.8, 10.7 та окремі підпункти в розділах 7 та 8 <http://surl.li/fbfqw>) Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (пункти 4.3, 4.5, окремі підпункти в інших розділах <http://surl.li/bageu>), Етичний кодекс університетської спільноти (<http://surl.li/etgsc>), Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагиату у КНУТШ (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1352>), Ухвала ВР КНУТШ “Про репутаційну політику КНУТШ” (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=937>), Ухвала ВР КНУТШ “Вимоги етичної компетентності та запобігання неетичної поведінки представників університетської спільноти” (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1733>), Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності у КНУТШ (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=2104>). Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ з'ясовано, що учасники освітнього процесу ознайомлені з процедурами дотримання академічної доброчесності, відповідними локальними документами та дотримуються їх. Здобувачі вищої освіти підтвердили, що їх ознайомлюють з Положенням та зобов'язують дотримуватися академічної доброчесності. У розділі 9 Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ зазначено, що Порушення академічної доброчесності у КНУТШ є: академічний плагиат, фальсифікація, списування, обман, хабарництво. Вчинення здобувачем освіти будь-якого порушення зазначеного у Положенні передбачає: повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента Освітньої програми; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих Університетом пільг з оплати навчання; відрахування з Університету. Експертна група пересвідчилася, що у закладі запроваджена система перевірки на оригінальність результатів наукової роботи. Популяризація академічної доброчесності в ЗВО є не лише декларативною нормою, а й, за свідченнями менеджменту ЗВО, адміністративного персоналу, науково-педагогічних працівників та студентів реалізується на практиці. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти перевіряють на оригінальність працівники бібліотеки завдяки технічним можливостям програми Unicheck. Відповідних ситуацій щодо порушення академічної доброчесності за цією освітньою програмою не було зафіксовано. Питання академічної доброчесності розглядаються під час вивчення ОК “Вступ до університетських студій”. В цьому питанні також значну роботу проводить студпарламент (<http://sp.knu.ua>.) У бесіді із здобувачами освіти з'ясовано, що ЗВО популяризує академічну доброчесність через проведення консультацій кураторами груп і керівниками наукових, курсових і кваліфікаційних робіт.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Локальні документи ЗВО та відповіді респондентів свідчать, що форми контрольних заходів, критерії оцінювання здобувачів та процедура повторного проходження контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, оприлюднюються заздалегідь, розміщуються у вільному доступі, сприяють встановленню рівня оволодіння здобувачами програмних результатів як окремого освітнього компонента, так і ОП загалом. Для забезпечення освітнього процесу в дистанційних умовах у ЗВО створено освітню платформу Triton Student. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. ЗВО використовує технічні можливості програми Unicheck як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Недостатня обізнаність деяких здобувачів, як це виявилось при зустрічі, з технічними процедурами забезпечення дотримання академічної доброчесності й покладання у цьому питанні, більшою мірою, на наукових керівників. Експертна група рекомендує ЗВО з метою формування культури академічної доброчесності посилити інформування про неї учасників освітнього процесу шляхом посилення даної складової у змісті ОК “Вступ до спеціальності”.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та дотримання принципів академічної доброчесності щодо даної ОП в цілому відповідають Критерію 5. Виявлений недолік (недостатня обізнаність деяких здобувачів з технічними процедурами забезпечення дотримання академічної доброчесності) не є суттєвим та може бути усунутий в короткий час.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Реалізація ОП відбувається на базі кадрового потенціалу кафедри новітньої історії України. До реалізації також залучені НПП інших кафедр історичного факультету, а також факультетів філософського, фізичного, психології, соціології, економічного, Навчально-наукового інституту філології, Навчально-наукового інституту права, ННЦ «Інститут біології та медицини». Аналіз зведеної інформації про викладачів засвідчує, що забезпечення ОП здійснюється 40 викладачами, серед яких доктори наук / професори: Капелюшний В.П. (на ОП викладав Етнологію), Губерський Л.В. (Людина і світ в середній школі), Семенко М.П. (Науковий образ світу), Климентова О.В. (Українська мова у професійній комунікації), Кузьменко Н.М. (Педагогіка середньої освіти), Волинець В.В. (Вибрані розділи трудового права і основ підприємницької діяльності), Грищенко Т.А. (Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки), Мазур І.І. (Вибрані розділи трудового права і основ підприємницької діяльності), Пивовар С.Ф. (Новітня історія України), Даниленко О.В. (Вступ до університетських студій, Українські науково-освітні центри за кордоном), Терпиловський Р.В. (Преісторія та основи археології), Слюсаренко А.Г. (Історична екологія), Савченко Г.П. (Новітня історія України), Городня Н.Д. (Нова історія країн Західної Європи та Північної Америки), Палієнко М.Г. (Архівознавство). В цілому, професійна кваліфікація НПП має належний рівень, який дозволяє забезпечити досягнення ПРН та визначених відповідною ОП цілей. В цілому прослідковується кореляція наукових і методичних праць викладачів до ОК. При цьому методичні дисципліни читають головним чином історики, які не мають відповідної педагогічної освіти та досвіду практичної діяльності в ЗЗСО. Їх відповідність базується на відповідних публікаціях та стажуваннях. Освіта і коло наукових інтересів викладачки ОК "Педагогіка середньої освіти" спрямована на здобувачів здобувачів ЗДО та ЗВО. Рівень професіоналізму викладачів, якість викладання ними ОК відзначили, зокрема, випускники ОП під час онлайн-зустрічі з ЕГ. Згідно зі "Звітом за дослідженням освітньої програми «Середня освіта (історія)» спеціальність «014.03 Середня освіта (Історія)» (денна форма навчання) Історичний факультет (рівень вищої освіти – бакалавр)", наданим на запит ЕГ, якість викладання в середньому була оцінена на "+1,84" за порядковою 7-членною шкалою в діапазоні від -3 до +3 (-3 «дуже негативна оцінка», 0 «нейтральна оцінка», а 3 «дуже позитивна оцінка»).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів регламентуються «Порядком конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (нова редакція)» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1863>) та «Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у КНУТШ» (<http://surl.li/akuev>). Представник відділу кадрів, спеціально запрошений на резервну зустріч, підтвердив, що етапами конкурсного відбору є оголошення конкурсу, подача претендентами необхідного пакету документів до секретаріату Вченої ради ЗВО, розгляд кандидатур на кафедрі та звітування претендентів на отримання посади, отримання рекомендації на основі голосування науково-педагогічних працівників кафедри, обговорення кандидатур та обрання на посаду на засіданні Вченої ради факультету та подальший розгляд питання, в разі необхідності, Вченою радою ЗВО а всі викладачі, які забезпечують ОП «Середня освіта (Історія)», пройшли конкурсний відбір відповідно до згаданих вище документів. Інформація, отримана під час зустрічей ЕГ із академічним і адміністративним персоналом, свідчить про те, що конкурсний добір викладачів у ЗВО є незалежним та об'єктивним, що забезпечує можливість відбору найбільш кваліфікованих і мотивованих викладачів, які можуть успішно реалізувати ОП. При цьому, як було підкреслено на кількох онлайн-зустрічах, відділ кадрів опікується прийомом викладачів на роботу на кафедрі, а не на ОП. Важливо, що, як повідомив на онлайн-зустрічі в.о. декана історичного факультету Пшеничний Т.Ю., за більш ніж рік повномасштабної війни відтік викладачів на ОП, що акредитується, не спостерігається. Швець А., Голова Студентського парламенту історичного факультету, та здобувач Прищепа М. розповіли, що на ОП існує практика опитування здобувачів щодо рівня компетентності викладачів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У ЗВО діє «Положення про ради роботодавців у КНУТШ» від 2020 р. (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_Rad-Robotodavc_2020.pdf), згідно з яким і здійснюється у тому числі й залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Роботодавці залучаються на умовах погодинної оплати та за сумісництвом. Вони беруть участь у діяльності екзаменаційних комісій, організації практик, зустрічах зі здобувачами. Серед залучених у 2022 р. роботодавців - доктор історичних наук, професор кафедри методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти історико-філософського факультету тоді ще Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова І.А.Коляда. На кафедрі новітньої історії України працював за сумісництвом академік НАНУ, директор Інституту історії України НАНУ В.А.Смолій. Для підтримки комунікації між студентами і викладачами з одного боку та роботодавцями з іншого на історичному факультеті організовуються Дні кар'єри та День факультету. Як заповнили випускники під час онлайн-зустрічі з ними, кафедра враховує пропозиції своїх випускників, багато з яких виступають саме роботодавцями, щодо вдосконалення освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час проведення акредитації підтверджено наведені у «Відомостях про самооцінювання освітньої програми» дані про залучення до аудиторних занять академіка НАНУ, директора Інституту історії України НАНУ В.А.Смоля, освітнього омбудсмена Сергія Горбачова. Як повідомив на онлайн-зустрічі проректор з науково-педагогічної роботи Гожик А.П., практикується проведення гостьових лекцій як закордонними науковцями, так і професіоналами-практиками, експертами галузі, представниками роботодавців. При цьому використовуються 2 форми: офіційне оформлення, з погодинною оплатою, і залучення на 1-2 заняття в межах курсу, безоплатно. Про ці ж дві форми на іншій онлайн-зустрічі розповів і представник відділу кадрів Іванченко О. Згідно зі «Звітом за дослідженням освітньої програми «Середня освіта (історія)» спеціальність «014.03 Середня освіта (Історія)» (денна форма навчання) Історичний факультет (рівень вищої освіти – бакалавр)», наданим на запит ЕГ, залучення до викладання на ОП професіоналів-практиків та/або роботодавців у середньому було оцінене на «+1,57» за порядковою 7-членною шкалою в діапазоні від -3 до +3 (-3 «дуже негативна оцінка», 0 «нейтральна оцінка», а 3 «дуже позитивна оцінка»).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів забезпечується, зокрема, через підвищення кваліфікації, що відбувається згідно «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу» та «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників» 2022 р. (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1997>). Професійному розвитку викладачів через участь у закордонних стажуваннях, зазначених щодо підкритерію 4.5, сприяв, зокрема, Відділ академічної мобільності КНУТШ, тоді як підвищенню кваліфікації на місці - Інститут післядипломної освіти КНУТШ <http://www.ipe.knu.ua/>. Як повідомила на онлайн-зустрічі начальниця відділу академічної мобільності КНУТШ Галич Л.Б., на час закордонних стажувань, які не передбачали повноцінні грантові стипендії, за викладачами зберігалась заробітна плата. На термін стажування викладачі звільнялись від ведення занять. Як повідомив на онлайн-зустрічі проректор з науково-педагогічної роботи Гожик А.П., ціла низка інших реальних можливостей сприяння професійному розвитку викладачів існує завдяки чисельним угодам про співпрацю, підписаним КНУТШ.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У КНУТШ діє система внутрішніх заохочувальних відзнак, що включає Подяку, Персональну подяку Ректора, Грамоту, Почесну грамоту, Відзнаку Вченої рад. Тими чи іншими з цих відзнак серед НПП, які працюють на ОП, нагороджені Савченко Г.П., Шемета Ю.М., Вербовий О.В., Пищик А.М., Даниленко О.В., Слюсаренко А.Г., Пивовар С.Ф., Смержевська О.О., Сокирко О.Г. та інші. Крім того, системно використовується стимул викладацької майстерності через преміювання, що регламентується наказом ректора «Про затвердження Положення про стимулювання співробітників КНУТШ за результатами наукової діяльності» та розпорядженням ректора «Про створення комісії з матеріального заохочення» <http://science.univ.kiev.ua/news/official/3247/>). Стимулюванням розвитку викладацької майстерності є і практика визначення і відзначення кращих викладачів факультету за рік (такими викладачами свого часу ставали Пищик А.М., Савченко Г.П., Пивовар С.Ф.), що підтверджено під час онлайн-зустрічі самими викладачами.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Реалізація ОП відбувається на базі кадрового потенціалу кафедри новітньої історії України. До реалізації також залучені НПП інших кафедр історичного факультету, а також факультетів філософського, фізичного, психології, соціології, економічного, Навчально-наукового інституту філології, Навчально-наукового інституту права, ННЦ «Інститут біології та медицини». Аналіз зведеної інформації про викладачів засвідчує, що забезпечення ОП здійснюється 40 викладачами, серед яких доктори наук / професори: Капелюшний В.П. (на ОП викладав Етнологію), Губерський Л.В. (Людина і світ в середній школі), Семенько М.П. (Науковий образ світу), Климентова О.В. (Українська мова у професійній комунікації), Кузьменко Н.М. (Педагогіка середньої освіти), Волинець В.В. (Вибрані розділи трудового права і основ підприємницької діяльності), Грищенко Т.А. (Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки), Мазур І.І. (Вибрані розділи трудового права і основ підприємницької діяльності), Пивовар С.Ф. (Новітня історія України), Даниленко О.В. (Вступ до університетських студій, Українські науково-освітні центри за кордоном), Терпиловський Р.В. (Преісторія та основи археології), Слюсаренко А.Г. (Історична екологія), Савченко Г.П. (Новітня історія України), Городня Н.Д. (Нова історія країн Західної Європи та Північної Америки), Палієнко М.Г. (Архівознавство). В цілому, професійна кваліфікація НПП має належний рівень, який дозволяє забезпечити досягнення ПРН та визначених відповідною ОП цілей. В цілому прослідковується

кореляція наукових і методичних праць викладачів до ОК. При цьому методичні дисципліни читають головним чином історики, які не мають відповідної педагогічної освіти та досвіду практичної діяльності в ЗЗСО. Їх відповідність базується на відповідних публікаціях та стажуваннях. Освіта і коло наукових інтересів викладачки ОК "Педагогіка середньої освіти" спрямована на здобувачів ЗДО та ЗВО. Рівень професіоналізму викладачів, якість викладання ними ОК відзначили, зокрема, випускники ОП під час онлайн-зустрічі з ЕГ. Згідно зі "Звітом за дослідженням освітньої програми «Середня освіта (історія)» спеціальність «014.03 Середня освіта (Історія)» (денна форма навчання) Історичний факультет (рівень вищої освіти – бакалавр)", наданим на запит ЕГ, якість викладання в середньому була оцінена на "+1,84" за порядковою 7-членною шкалою в діапазоні від -3 до +3 (-3 «дуже негативна оцінка», 0 «нейтральна оцінка», а 3 «дуже позитивна оцінка»).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Не критичним недоліком є те, що методичні дисципліни читають головним чином історики, які не мають відповідної педагогічної освіти та досвіду практичної діяльності в ЗЗСО. Рекомендується ширше залучати до читання методичних дисциплін саме викладачів із таким досвідом.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму. КНУТШ залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, а професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців - до аудиторних занять. Університет сприяє професійному розвитку викладачів і стимулює розвиток їхньої майстерності. Вказаний недолік не є критичним. Зважаючи на це, ЕГ вважає відповідність критерію 6 оцінці рівня В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Огляд матеріально-технічної бази експертам було презентовано гарантом ОП Пижигом А. М. та виконуючим обов'язки декана Пшеничним Т. Ю. через онлайн-конференцію. У ЗВО загалом, та факультеті зокрема, є достатнім забезпечення навчальними аудиторіями, кабінетами, комп'ютерним та мультимедійним обладнанням. Здобувачі вищої освіти за зазначеною ОП мають вільний доступ до усієї інфраструктури університету. Серед спеціалізованих аудиторій в яких можуть проводитися заняття – приміщення міжфакультетської лабораторії, приміщення Археологічного музею КНУ (фонди, експозиція), кабінет кафедри історії мистецтв, в яких студенти ОП ознайомлюються з джерелами та артефактами, які стануть в нагоді для опанування майбутньої професії. Частина занять для студентів ОП проводиться безпосередньо на кафедрі новітньої історії України яка обладнана інтерактивною дошкою, що використовується в освітньому процесі. Університет має власну Наукову бібліотеку імені М.Максимовича з фондом близько 50000 найменувань, яка надає доступ до фондів і електронних каталогів, реферативної бази даних SCOPUS, Web of Science, що сприяє оволодінню відповідними знаннями здобувачами ОП «Середня освіта (Історія)». Для здобувачів забезпечений вільний доступ до бібліотечного фонду (<http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3>), де в розпорядженні є навчальна та фахова література. Студенти можуть на безоплатній основі користуватись як абонементом, так і читальним залом. Крім цього, на кафедрі новітньої історії України бібліотека нараховує близько 400 одиниць зберігання. Всі освітні компоненти ОП мають навчально-методичне забезпечення, яке сприяє досягненню цілей, завдань та програмних результатів ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічей зі студентами, студентським самоврядуванням, академічним персоналом та адміністрацією університету встановлено, що доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання і викладання за освітньою програмою, є вільним і безоплатним. На факультеті

працює мережа wi-fi, яка є безкоштовною. Під час огляду матеріально-технічної бази в деяких місцях зв'язок був недостатнім. Викладачам та здобувачам освіти надано безкоштовний доступ до наукометричних платформ Scopus та Web of Science. Також позитивним є використання електронної системи навчання Triton Student (<https://student.triton.knu.ua/>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Процес забезпечення безпечності освітнього середовища для життя та здоров'я учасників освітнього процесу здійснюється завдяки щорічним опитуванням UNIDOS (<http://unidos.univ.kiev.ua/>), які охоплюють всі структурні підрозділи університету. З інфраструктурою університету можна ознайомитись на офіційному сайті за покликанням (<https://www.univ.kiev.ua/>) що надає підтвердження наявності: бібліотеки, медичного пункту, пункту харчування, актовї, концертної зали та спортивного корпусу. Всебічний розвиток здобувачів здійснюється через діяльність численних спортивних та мистецьких об'єднань студентів та викладачів. Здобувачі вищої освіти є членами багатьох структурних підрозділів та служб університету, що дає їм право відстоювати студентські ініціативи та самим реагувати на потреби й інтереси студентської спільноти. В університеті працює Психологічна служба (<https://psyservice.knu.ua/>), яка створює умови для успішного навчання та допомагає вирішувати моральні й психологічні проблеми студентів. Завдяки співпраці студентів і викладачів, адміністрації, структурних підрозділів і служб університету, які обслуговують дану ОП, створено сприятливий психологічний клімат, що забезпечує психічне та фізичне здоров'я здобувачів вищої освіти, врахування і захист їх потреб та інтересів. Середовище для навчання є безпечним: наявне укриття, дезінфікуючі кабінки, які використовувалися під час пандемії Covid-19.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час зустрічі здобувачі вищої освіти засвідчили, що вони задоволені якістю індивідуальної взаємодії з викладачами, кафедрами, деканатами, іншими структурними підрозділами університету. Відмітили зручність спілкування з викладачами через онлайн-сервіси. Зазначили, що вся необхідна їм інформація знаходиться у вільному доступі на сайті закладу освіти. Так, структура університету чітка і зрозуміла для всіх учасників освітнього процесу. Прослідковується чіткий зв'язок співпраці між структурними підрозділами. Здобувачам зрозуміла процедура звернення до відповідних структурних підрозділів при виникненні ситуацій пов'язаних як з навчанням, так і в разі виникнення питань з особистого характеру. Консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти реалізована в ЗВО шляхом створення Психологічної служби (<https://psyservice.knu.ua/>). В університеті діє студпарламент (<http://sp.knu.ua/>). Під час зустрічі із здобувачами вищої освіти та студактивом було встановлено, що починаючи з першого курсу студентів знайомлять з можливістю отримання інформаційної, консультативної та соціальної допомоги від психолога. Окрім цього, всі бажаючи можуть звернутися до служби через соціальні мережі і отримують оперативну відповідь на свій запит (<https://psyservice.knu.ua/login/?next=/service/>). Психологічна допомога може здійснюватися через чат емоційної допомоги студентів студентами «Helper Hub» (https://t.me/helper_hub2), чат зв'язку з психологом «Допомога онлайн ІС КНУ» (https://t.me/chat_PS_KNU). Також можна проконсультуватися у психолога за попереднім записом (<https://forms.gle/vaSrU9Huc7gVNrqm7>). Взаємостосунки здобувачів вищої освіти із ЗВО з організаційних та адміністративних питань переважно реалізуються через кураторів академічних груп, членів студентського парламенту, працівників кафедр і деканатів, скриньку і телефон довіри. Безпосередня активна участь здобувачів вищої освіти в усіх процесах освітньої діяльності ЗВО дозволяє студентській спільноті закладу освіти отримувати освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку швидко і якісно. Дані процеси ЗВО моніторить через анкетування здобувачів.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Адміністрація університету створює належні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються як за ОП «Середня освіта (Історія)», так і за іншими ОП. Право на освіту осіб з особливими потребами забезпечується Конвенцією розвитку інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей» (<http://surl.li/krwx>). Позитивною практикою є те, що в ЗВО з метою поширення принципів інклюзивної освіти в академічному середовищі та створення належних умов для задоволення освітніх потреб студентів з особливими потребами. Матеріально-технічна база відповідає особам з особливими освітніми потребами: є пандуси; пристосовані ліфт, їдальня, бібліотека; вказівники зі шрифтом Брайля, тактильними стрічками, полосами та направляючими плитками для осіб з порушеннями зору тощо.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною

для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Процедури вирішення конфліктних ситуацій в університеті регламентуються Етичним кодексом університетської спільноти (<http://surl.li/ipss>), Пам'яткою норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу КНУТШ, яку введено в дію наказом ректора від 10.11.2021 № 897-32 (<http://surl.li/hatqs>), Порядком вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ (<http://surl.li/epokl>), Порядком запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству в КНУТШ, який введений в дію наказом ректора від 08.02.2022 № 79-32 (<http://surl.li/hatsb>), Запобігання і вирішення конфліктних ситуацій також окреслені в Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ (<http://surl.li/dkooe>). При очних зустрічах стейкхолдери засвідчили присутність конфліктних ситуацій в поодиноких випадках, та їх ефективне вирішення.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Фінансові, матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення ОП сприяють досягненню цілей та програмних результатів навчання, інфраструктура та інформаційні ресурси, необхідні для навчання, викладацької та наукової діяльності є у безоплатному доступі для здобувачів вищої освіти та НПП, освітнє середовище є безпечним для здобувачів. Наявність психологічної служби, яка створює умови для успішного навчання та допомагає вирішувати моральні й психологічні проблеми студентів. Заклад підтримує політику врегулювання конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо). Після ракетного обстрілу 10 жовтня 2022 року університет спромігся оперативно та якісно відновити пошкоджену матеріальну базу, яка використовується ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

У бомбосховищі відсутній зв'язок wi-fi. ЕГ рекомендує забезпечити доступ до wi-fi у бомбосховищі.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Загалом прослідковується відповідність Критерію 7, дані відповідають рівню В. Університет підтримує політику врегулювання конфліктних ситуацій (зокрема, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо). Виявлений недолік не є суттєвим та може бути усунутий в короткий час. Адміністрація ЗВО висловила готовність до його усунення.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЗВО визначає процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (<http://surl.li/hattp>) Наказу ректора від 05.03.2018 р. за №158-32 «Про затвердження тимчасового порядку розроблення, розгляду і затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poryadok_OP.pdf), Наказу ректора від 11.08.2017 р. за №729-32 «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічного працівника» (<http://surl.li/iprk>), Наказу ректора «Про затвердження Тимчасового порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм» від 08.07.2019 р. за №601-32 (<http://surl.li/ipue>), Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (введено в дію наказом ректора № 384-32 від 12.06.2020 р.) (<http://surl.li/euqjw>). Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ регламентуються питання, пов'язані з переглядом освітніх програм, що розглядаються спочатку на засіданнях кафедр (щонайменше один раз на рік), факультетів та Вченої ради університету. На такі засідання кафедр запрошуються здобувачі, випускники, працевдавці. Кафедри можуть ініціювати такі розгляди з власної ініціативи або за підсумками

опитувань студентів і стейкхолдерів. Перегляд та обговорення ОП «Середня освіта (Історія)» здійснено на засіданні кафедри новітньої історії України історичного факультету КНУТШ (протокол №5 від 8.11.2021). Під час проведення зустрічей із стейкхолдерами ЕГ переконалась у дотриманні визначених процедур розроблення та реалізації ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Процедура залучення студентів процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших заходів забезпечення її якості регламентується п. 2. 14. Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (<http://surl.li/hattp>) Відповідно до Статуту Університету (п.6.7.3) органи студентського самоврядування беруть участь у заходах щодо забезпечення якості освіти, а Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (<http://surl.li/dkpll>) закріплює, що здобувачі освіти, і органи студентського самоврядування, можуть стати ініціаторами внесення змін до ОП. Студентський парламент Університету, Студентський парламент історичного факультету, Студентська профспілка історичного факультету активно долучаються до процедур внутрішнього забезпечення якості освітніх програм. У ЗВО в паперовій формі та у формі онлайн опитувань проводяться анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості освітньо-професійної програми. Результати опитування свідчать, що студенти залучені до процесу періодичного перегляду ОП через органи студентського самоврядування. Під час онлайн зустрічі із студентами ОП та представниками органів студентського самоврядування ЕГ було з'ясовано, що обговорення ОП відбувається на засіданнях кафедри новітньої історії України (протокол №8 від 24.02.2020). Проте, на думку ЕГ, недоліком є недосконала система опитування щодо моніторингу забезпечення якості ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

В університеті роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Представники роботодавців брали участь в засіданні кафедри новітньої історії України під час обговорення питань пов'язаних з відкриттям програми, розробки нової редакції ОП, виступали рецензентами ОП, зустрічалися зі студентами, здійснювали керівництво педагогічними практиками (протокол №5 від 8.11.2021). Під час онлайн зустрічі з роботодавцями, зокрема з начальницею відділу освіти Бородянської селищної ради Київської області Новіковою Н. В., вчителем історії у приватній школі Liko-school, м. Київ Кучмою Ю. П. було з'ясовано, що роботодавці беруть участь в загально університетських заходах в ролі слухачів. Тому рекомендовано посилити співпрацю з роботодавцями, щоб вони виступали у рецензентів не лише ОП, а й робочих програм.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ЗВО приділяє увагу налагодженню комунікації з випускниками. Позитивною практикою є те, що на сайті ЗВО є сторінка із зазначенням вакансій, проєктів та запрошень на конференції (<https://griml.com/KtgI4>). Проведене онлайн-інтерв'ю із випускниками ОП показало, що багато хто з них працюють за фахом, вони підтримують ініціативи університету. Оскільки у червні 2022 року відбувся перший випуск бакалаврів за ОП «Середня освіта (Історія)», то кафедра новітньої історії України збирає інформацію про своїх випускників. Зазначено, що на червень-липень 2023 року заплановано перше анкетування випускників ОП з метою з'ясування їх професійного шляху, отримання порад для покращення ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО організація системи забезпечення якості вищої освіти регулюється. Відповідно до Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<http://surl.li/dkpll>), а також Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://surl.li/dkooe>). Відповідно до цього відбувається моніторинг ОП, який здійснює гарант. Під час проведення онлайн-зустрічей з адміністративним та допоміжним персоналом було встановлено, що наявна система забезпечення якості ЗВО вчасно реагує на виявлені недоліки в освітній програмі. Разом з тим, експертна група рекомендує сформулювати модель регулярного обговорення освітньої програми, а також відображення такого обговорення в соціальних мережах.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої

програми.

У зв'язку з тим, що освітня програма «Середня освіта (Історія)» є новою, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередньої акредитації, відсутні. Але оскільки у 2020 році на історичному факультеті проходили акредитації ОП «Музезнавство, пам'яткознавство» (другого (магістерського) рівня) та «Історія та археологія» (третій (освітньо-науковий) рівень), яка отримала зразкову акредитацію, до уваги були взяті їхні позитивні практики. Також було взято аналізи результатів акредитацій освітніх програм КНУТШ у 2019/2020 н.р. (<http://surl.li/hatzj>), які розглядалися на засіданнях Вченої ради Університету і розсилалися на факультети/інститути, доводилися до гарантів ОП. Під час онлайн зустрічей було встановлено, що ЗВО почали приділяти більшу увагу практичній підготовці здобувачів.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ЗВО розроблено та діє Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу у КНУТШ (<http://surl.li/ejlkd>), закріплює 5-тирівневу (розділ 1.3) систему забезпечення якості освіти в Університеті. Окрім цього в КНУТШ створений відділ забезпечення якості освіти, який координує функціонування системи забезпечення якості освіти та розвиває культуру якості (<https://knu.ua/ua/departments/eqad>, <http://surl.li/eienp>) Онлайн зустріч ЕГ з науково-педагогічними працівниками підтвердила їх залученість до процедур системи внутрішнього забезпечення якості ОП «Середня освіта (Історія)» на всіх етапах реалізації освітньої програми. Професорсько-викладацький склад продемонстрував компетентність та відповідальність щодо організації освітнього процесу за ОП. Гарантом та проектною групою проявлялася відкритість до діалогу, щире бажання підвищити якість освітньої програми. Учасники освітнього процесу за ОП сприяють забезпеченню якості освіти через участь в структурних підрозділах, що здійснюють процеси і процедури внутрішнього забезпечення якості освіти: ректорат університету, випускові кафедри, навчально-методичний відділ, відділ міжнародних зв'язків. Під час зустрічі із представниками менеджменту та адміністративним персоналом ЗВО, експертна група переконалась, що між вище наведеними структурними підрозділами налагоджена співпраця, відбувається залучення усіх учасників та стейкхолдерів освітнього процесу до формування культури якості, систематичне оновлення освітніх програм.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЗВО проводить опитування здобувачів IV курсу, здійснює моніторинг ОП, та на основі нього вносить зміни до ОП. При обговоренні питань щодо внесення змін до ОП консультативну участь беруть представники роботодавців та здобувачів вищої освіти. За результатами зустрічей з менеджментом ЗВО та гарантом ОП з'ясовано, що в університеті визначено і формалізовано склад та функції учасників системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. На зустрічі викладачі продемонстрували, як проводять власні міні-опитування з дисциплін, що викладають, безпосередньо перед підсумковим контролем.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

На думку ЕГ, система опитування щодо моніторингу забезпечення якості ОП має ряд недоліків (не охоплює основні категорії стейкхолдерів, не охоплює ряд важливих для функціонування ОП питань, зокрема про цілі та ПРН). ЕГ рекомендує посилити співпрацю з роботодавцями, щоб вони виступали у ролі спікерів або менторів та розповідали студентам про можливості працевлаштування по завершенню навчання. Також ЕГ рекомендує сформувати модель регулярного обговорення освітньої програми, а також відображення такого обговорення в соціальних мережах.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Система внутрішнього забезпечення якості в цілому спрямована на покращення якості освітньої програми та відповідає критерію 8: заклад має нормативну базу щодо якості освіти та послідовно її дотримується. Виявлені недоліки є технічними та несуттєвими щодо досягнення цілей та ПРН ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО чітко визначені правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Вони регулюються пунктом статуту ЗВО (<http://surl.li/ennug>), Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/dkooe>), положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<http://surl.li/ejlkd>), колективним договором 2008 року (<http://surl.li/bhzfp>), правилами внутрішнього розпорядку (<http://surl.li/арсрх>). Додатковими документами, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу є етичний кодекс університетської спільноти (<http://surl.li/ipss>), порядок вирішення конфліктних ситуацій (<http://surl.li/epokl>), положення про гаранта освітньої програми (<http://surl.li/bftox>), положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності (<http://surl.li/grpur>), положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату (<http://surl.li/evsoq>), порядок запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству (<http://surl.li/grpvr>), умови доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами (<http://surl.li/grpwa>), порядок реалізації права на вільний вибір навчальних дисциплін (<http://surl.li/bitnc>), положення про організацію та проведення практик (<http://surl.li/grpxg>), положення про порядок перезарахування результатів навчання (<http://surl.li/bdfdy>) та інші, що розташовані на офіційному сайті ЗВО (<http://www.univ.kiev.ua/ua/official>). При цьому на сайті відсутні інструменти адаптації інформації для осіб з порушенням зору. Доступність даних документів забезпечується шляхом розміщення на офіційному сайті ЗВО та профспілки. Під час зустрічей ЕГ переконалася, що права та обов'язки учасників освітнього процесу для студентства та НПП є чіткими та зрозумілими. ЕГ рекомендує викладати положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу на сайті ЗВО (з підписами та печатками уповноважених осіб), адаптувати веб-ресурси для здобувачів з порушенням зору.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Згідно самоаналізу, проект останньої редакції ОП було оприлюднено згідно вимог на спеціальній сторінці проектів освітніх програм на сайті ЗВО (<http://surl.li/grqhf>). Пропозиції та зауваження за проектами освітніх програм пропонується надсилати на єдину електронну адресу: ryzhyk@knu.ua. Проте, на жаль, саме посилання на проект освітньої програми на сайті відсутнє. Крім того, у протоколі кафедри про схвалення останньої редакції ОП (№5 від 8.11.2021) відсутня згадка про оприлюднення проекту з метою отримання зауважень та пропозицій стейкхолдерів. Гарант ОП пояснив даний факт тим, що проект був оприлюднений, оскільки це вимога положення. Але прибраний, оскільки ЗВО вже не приймав пропозицій щодо його вдосконалення та щоб не вводити в оману стейкхолдерів. Зауважимо, що на сторінці не вказаний час оприлюднення проекту, що не дозволяє прослідкувати своєчасність надання доступу проекту для ознайомлення і внесення пропозицій. ЕГ вважає, що розміщення проекту ОП на сторінці новин окремо від діючої ОП (<http://surl.li/grqjk>) ускладнює стейкхолдерам можливість здійснення порівняння. На думку ЕГ, оприлюднення проекту має містити інформацію про час оприлюднення і проектний час затвердження нової редакції ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЕГ вивчила дані самоаналізу та сторінки сайту ЗВО і дійшла висновку, що інформація щодо освітньої програми, є актуальною. ОП розміщена на сторінці освітніх програм факультету (<http://surl.li/grqkp>) та окремій сторінці ОП (<http://surl.li/grqlc>). На офіційних підсторінках випускової кафедри розміщені робочі програми нормативних та вибіркових ОК: (<http://surl.li/grqjk>; <http://surl.li/grqlw>) та практик (<http://surl.li/grqmj>). На сайті ЗВО відсутні зразки анкет стейкхолдерів та результати опитувань опитування. Як пояснила керівниця відділу забезпечення якості освіти, це відбувається тому, що аналіз результатів анкетування є великий за обсягом, і нефахівцю він незрозумілий. На вебсторінці "Матеріали акредитаційних справ (ОС "Бакалавр") 2022-2023" (<http://surl.li/grqng>) ЗВО оприлюднює відомості про самооцінювання, програми роботи експертних груп, звіти про результати акредитаційних експертиз ОП (НАЗЯВО), рішення НАЗЯВО про акредитацію освітніх програм, та інші матеріали акредитаційних справ. Дані про відкриту зустріч під час акредитації оприлюднені на сторінці новин факультету (<http://surl.li/guomw>) і кафедри (<http://surl.li/guono>). На думку ЕГ для стейкхолдерів складно знаходити інформацію про ОП на кількох підсторінках кафедри чи факультету, тому ЕГ рекомендує обговорити проект створення окремої веб-сторінки для розміщення всієї точної та достовірної інформації про ОП для інформування стейкхолдерів, на яку можна перейти зі сторінки факультету та кафедр.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Як сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9 ЕГ відмічає такі факти: чіткі та зрозумілі правила і процедури щодо врегулювання прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, які розміщені у вільному доступі для стейкхолдерів на вебсайті ЗВО; точна та достовірна інформація про ОП, яка у вигляді самої програми та робочих програм ОК оприлюднена на офіційному веб-сайті; ЗВО ретельно відслідковує процес акредитації та оприлюднює дані про його перебіг.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкими сторонами ОП у контексті Критерію 9, на думку ЕГ є: відсутнє посилання на проект ОП, дані про час оприлюднення проекту ОП і проектний час затвердження нової редакції ОП; веб-сайт не містить інструментів перегляду для осіб з порушенням зору; не оприлюднюються результати опитувань стейкхолдерів; документи ОП розміщені на різних сторінках сайту ЗВО. Рекомендації ЕГ: оприлюднювати проект ОП, дані про час виставлення проекту ОП і проектний час затвердження нової редакції ОП; адаптувати вебсайт для осіб з порушенням зору; оприлюднювати у відкритому доступі результати опитувань стейкхолдерів; вивчити можливість створення окремої веб-сторінки для розміщення всієї точної та достовірної інформації про ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Позитивні практики в контексті критерію 9 є переважаючими. Слабкі сторони, що виявлені в контексті критерію, не є критичними для реалізації даної освітньої програми, та відповідають рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Желіба Олександр Володимирович

Члени експертної групи

Лиман Ігор Ігорович

Барановський Владислав Григорович